

Pyhät apostolit Pietari ja Paavali 29.6.

Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin juhlaa edeltää apostolien paasto, joka alkaa kaikkien pyhien sunnuntain jälkeen. Paaston kesto on kahdeksasta päivästä kuuteen viikkoon.

Juhlan karjalankielinen nimi on Petrunpäivä.

Juhlalla on yhden päivän jälkijuhla, mutta ei esi- tai päätösjuhlaa. 30.6. vietetään paitsi jälkijuhlaa, myös 12 apostolin juhlaa.

Pyhät apostolit Pietari ja Paavali - Suomen ortodoksinen kirkko

Ortodoksinen kulttuurikeskus :: Pietari ja Paavali

» Pietarin eli Pekan päivä

Suurien juhlien lisäksi vain kolmella keskisuurella juhlalla on jälkijuhla:
Apostolien Pietarin ja Paavalin juhlan lisäksi Herran Edelläkävijän syntymän ja mestaamisen juhlilla on molemmilla yhden päivän jälkijuhla. (Ks. 24.6. ja 29.8.)

Ortoboxi-tehtäviä

pietari

paavali

Microsoft Word - erot paavali.docx

labyrintti7.pdf

Vihkosen laati Maura Ihatsu. Kannen kuva: Ortoboxi. Sivun 3 kuva: Maura Ihatsu.

12 apostolia

Simon Pietari

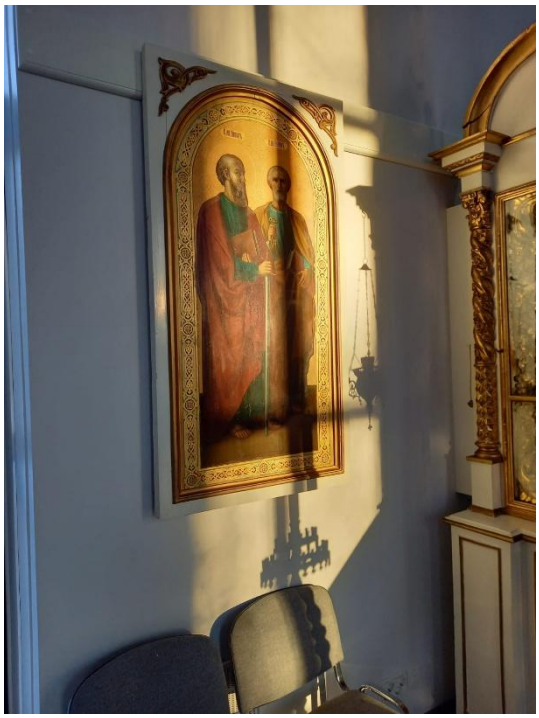
Muistopäivä 29.6.

Simon Pietari on apostoli Andreas Ensiksikutsutun veli. Veljekset olivat kalastajia, jotka asuivat Gennesaretinjärven seudulla.

Kristus antoi Simonille nimen Pietari, mikä tarkoittaa kiveä tai kalliota, ja teki hänestä opetuslasten johtajan. Matteuksen evankeliumissa Pietari tunnustaa Kristuksen Messiaaksi, mihin Kristus vastaa:

Jeesus sanoi hänelle: »Autuas olet sinä, Simon, Joonan poika. Tätä ei sinulle ole ilmoittanut liha eikä veri, vaan minun Isäni, joka on taivaissa. Ja minä sanon sinulle: Sinä olet Pietari, ja tälle kalliolle minä rakennan kirkkoni. Sitä eivät tuonelan portit voita. Minä olen antava sinulle taivasten valtakunnan avaimet. Minkä sinä sidot maan päällä, se on sidottu taivaissa, ja minkä sinä vapautat maan päällä, se on myös taivaissa vapautettu.» (Matt. 16:17–19)

Apostoli Pietarista tuli Rooman ensimmäinen piispa ja hän kuoli Roomassa ristiinnaulittuna, omasta toiveestaan pää alaspäin. Ikoneissa Pietari usein kuvataan kädessään taivaan valtakunnan avaimet.

Pietari Apostoli – Ortodoksi.net

Ristiä, joka on ylösalaisin, kutsutaan Pietarin ristiksi. Apostoli Pietari ristiinnaulittiin pää alaspäin. Nöyryydestä ja kunnioituksesta Kristusta kohtaan apostoli Pietari pyysi, ettei häntä teloitettaisi, kuten Herransa.

Kuvassa helmikuinen valo ja varjo piirtävät Pietarin ristin apostoli Pietarin ikonin päälle. Ikonissa on kuvattu myös apostoli Paavali. Nämä kaksi usein kuvataan yhdessä.

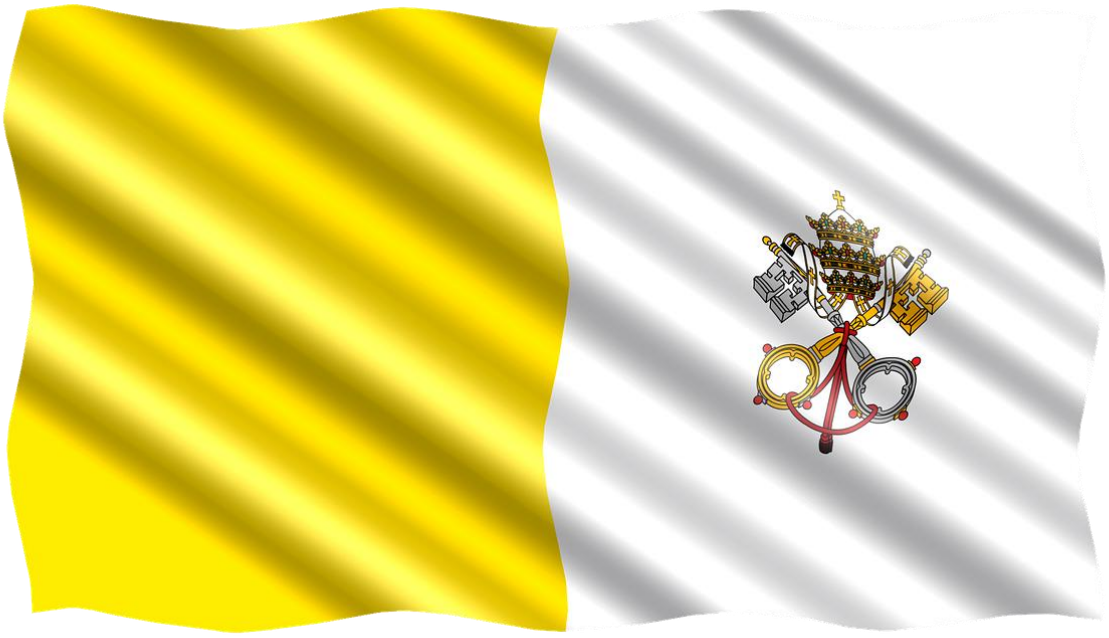
Apostoli Pietarin kahleiden kunnioittamisen juhlaa vietetään 16.1.

Pietarin istuin

Roomalaiskatolisessa kirkossa apostoli Pietarilla on erityinen asema ensimmäisenä Rooman piispana eli paavina. Varhaisessa kirkossa Rooma oli yksi viidestä patriarkaatista, ja ainoa, joka sijaitsi lännessä. Idän ja lännen kirkkojen skismassa Rooma jäi länteen ja siitä tuli lännen kirkon keskus.

Rooman paavin istuin, eli Pietarin istuin, sijaitsee edelleen Roomassa, missä Rooman paavilla on oma kaupunkivaltio, Vatikaani. Rooman paavi on sekä valtionpäämies, että 1,3 miljardin katolilaisen hengellinen johtaja.

Vatikaanivaltion alueesta suuren osan vie Pietarin kirkko ja sen edessä sijaitseva Pietarinaukio. Pietarin kirkko on Vatikaanin pääkirkko, jonka parvekkeelta paavi usein tervehtii aukiolle tullutta kristikansaa. Perimätiedon mukaan apostoli Pietarin teloitus- ja hautapaikat sijaitsivat Pietarinkirkon välittömässä läheisyydessä.

Kuva: Pixabay/ jorono

Vatikaanivaltion lippuun on kuvattu taivaan valtakunnan avaimet, jotka Kristus antoi apostoli Pietarille.

Paavi – Ortodoksi.net

Apostoli Andreas Ensiksikutsuttu

Ks. 30.11.

Apostoli ja evankelista Johannes Teologi

Ks. 8.5.

Apostoli Jaakob Sebedeuksenpoika

Ks. 30.4.

Apostoli Bartolomeos / Natanael

Ks. 25.8.

Apostoli Filippos

Muistopäivä 14.11.

Pyhä apostoli Filippus - Suomen ortodoksinen kirkko

Filippus Apostoli – Ortodoksi.net

Apostoli Tuomas

Muistopäivät 6.10. ja toisena pääsiäissunnuntaina (ks. Pentekostarion)

Pyhä apostoli Tuomas - Suomen ortodoksinen kirkko

Tuomas Apostoli – Ortodoksi.net

Apostoli Jaakob Alfeuksenpoika

Muistopäivä 9.10.

Apostoli Jaakob, Alfeuksen poika - Suomen ortodoksinen kirkko

Jaakob Alfeuksen poika – Ortodoksi.net

Apostoli ja evankelista Matteus / Leevi

Muistopäivä 16.11.

Pyhä apostoli ja evankelista Matteus - Suomen ortodoksinen kirkko

Matteus Apostoli – Ortodoksi.net

Taddeus/ Juudas

Muistopäivä 19.6.

Pyhä apostoli Juudas (Taddeus), Herran veli - Suomen ortodoksinen kirkko

Juudas Herran veli – Ortodoksi.net

Simon Kiivailija

Muistopäivä 10.5.

Pyhä apostoli Simon Kiivailija - Suomen ortodoksinen kirkko

Simon Kiivailija (apostoli) – Ortodoksi.net

Mattias

Muistopäivä 9.8.

Pyhä apostoli Mattias - Suomen ortodoksinen kirkko

Mattias Apostoli – Ortodoksi.net

12 apostolin lisäksi Kristus valitsi 70 apostolia, joiden yhteistä muistopäivää vietetään 4.1. Useilla heistä on myös omia tai toisten apostolien kanssa yhteisiä muistopäiviä.

Seitsemänkymmentä pyhää ja kunniakasta apostolia - Suomen ortodoksinen kirkko

Seitsemänkymmentä apostolia – Ortodoksi.net

Apostoli Paavali

Muistopäivä 29.6.

”13. apostoli”

Kuva: Pixabay/ dimitrisvetsikas1969

Apostoli Paavali oli fariseus, joka vainosi kristittyjä. Kohdattuaan ylösnousseen Kristuksen tiellä Damaskokseen hän koki kääntymyksen ja menetti näkönsä, joka palasi hänen otettuaan kasteen. Apostoli Paavalista tuli voimallinen evankeliumin julistaja ja hän teki kolme pitkää lähetysmatkaa, joiden yhteydessä hän perusti seurakuntia ja toi kristinuskon Eurooppaan.

Uudessa testamentissa on 14 apostoli Paavalin epistolaa eli lähetyskirjettä.

Koska apostoli Paavali teki lähetystyötään ei-juutalaisten parissa, hän vastusti apostoli Pietarin juutalaiskristillistä koulukuntaa, jonka mukaan kastettavien piti ympärileikkauttaa itsensä ja noudattaa juutalaista lakia, jotta he voisivat kääntyä kristityiksi. Apostoli Paavalin kanta muodostui lopulta määritteleväksi, sillä kristityt nähtiin uutena valittuna kansana, ei pelkästään juutalaisuuden sisäisenä liikkeenä. Tästä syystä apostoli Paavali sai lisänimen ”pakanain apostoli”.

Paavali, pakanain apostoli -dokumentti

Paavali Apostoli – Ortodoksi.net

Kuva: Wikimedia Commons / Ori229

Patriarkka Jaakobin 12 pojasta polveutuu Israelin 12 heimoa. Kristus valitsi tarkoituksella seuraajistaan 12 lähimmän oppilaan joukon. Tällä hän osoitti, että hänen seuraajansa, näiden 12 seuraajan jälkeläiset, ovat uusi Jumalan kansa. Jälkeläisyys ei kristittyjen kohdalla kuitenkaan viittaa sukulaisuuteen, vaan Kirkkoon, jota apostolit johtavat.

Mitä on apostolinen sukkessio? – Tsasounan suunnalta

Apostolinen suksessio – Ortodoksi.net

Rauhan suudelma

Apostolit Pietari ja Paavali kuvataan usein ikonitaiteessa antamassa toisilleen rauhan suudelmaa. Tämä sovinnon ele kuvaa kristittyjen ykseyttä ja moninaisuutta. Apostolit Pietari ja Paavali olivat mielipiteiltään erilaisia, mutta he ratkaisivat kiistansa konsiliaarisesti ja sitoutuivat apostolien kokouksen määrittelemään linjaan. Kumpikaan ei lähtenyt kokoamaan omaa seuraajien joukkoa tai muodostamaan omaa ”oikeaoppisempien” lahkoa, vaan molemmat sitoutuivat yhden, pyhän, katolisen ja apostolisen kirkon uskoon, hierarkiaan ja konsiliaarisiin päätöksiin.

Konsiliaarinen – Ortodoksi.net

Apostolien kokous – Ortodoksi.net

Apostolit Pietari ja Paavali kristottavat toisiaan ennen marttyyrikuolemaansa. Alonzo Rodriguez, 1500-luku.

Kuva: Wikimedia Commons/ Accascina

Sekä apostolit Pietari, että Paavali kehottavat kristittyjä tervehtimään toisiaan rauhan suudelmalla.

Tervehtikää toisianne rakkauden suudelmalla. (1. Piet. 5.14)
Tervehtikää kaikkia veljiä pyhällä suudelmalla. (1. Tess. 5:26)

Kristottaminen

Rauhan suudelma -ilmaisu voi viitata liturgian kohtaan, jossa papisto tervehtii toisiaan sanoen ”Kristus on keskellämme! – On ja tulee olemaan!” Joissakin pyhäköissä myös kirkkokansa tervehtii toisiaan. Rauhan suudelma annetaan ennen uskontunnustusta. Se on sovinnon, keskinäisen veljeyden ja sisaruuden ele, joka kuvaa yhteiseen eukaristiaan osallistuvien ykseyttä.

Rauhan suudelma voi viitata myös yleisesti kaikkeen kristottamiseen. Kristottaminen on rauhan suudelman kansanomaisempi nimitys. Toista kristottaessa osoitamme pitävämme häntä veljenä tai sisarena Kristuksessa.

Kristottaessa suudellaan toista kolmesti poskille, Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Samalla tavallisesti tervehditään jollakin monista perinteisistä tervehdyksistä.

Kristus on keskellämme. On ja tulee olemaan.

Rauhan tervehdys on tapana liturgiassa, mutta sitä voi käyttää aina tervehtiessään toista kristittyä. Tervehdys tulee Kristuksen lupauksesta, että hän on seuraajiensa keskuudessa siellä, missä kaksi tai kolme kokoontuu hänen nimessään. (Matt. 18:20)

Sielun ja ruumiin terveydeksi/parannukseksi. Jumalan kunniaksi ja iankaikkiseksi elämäksi.

Tervehdystä käytetään tavanomaisimmin ehtoolliseen osallistumisesta onniteltaessa, mutta sitä voidaan käyttää muissakin yhteyksissä, esim. maljaa nostaessa.

Maljannosto on rituaali, jolla siunataan juoma, yhdessä jaettu hetki ja toinen ihminen. Sillä osoitetaan toiselle arvostusta ja kunnioitusta, sekä toivotetaan terveyttä, siunausta ja onnea. Lasien kilauttaminen yhteen on sekin yhdenlainen ”rauhan suudelma”.

Hyvää juhlaa!

Juhlatervehdys

Hyvää pyhää!

Sunnuntaitervehdys

Monia (armorikkaita) vuosia!

Onnentoivotus

Hyvää paratiisia!

Edesmenneelle osoitettu siunaus. Luostariasukkaat saattavat käyttää tervehdystä keskenään, sillä he ovat ”kuolleet maailmalle”.

Ikuinen/ iankaikkinen muisto!

Edesmenneen muistoksi lausuttu siunaus

Hyvää ylösnousemusta!

Hyvän pääsiäisen toivotus. Ortodoksit toivottavat hyvää pääsiäistä Lasaruksen lauantaista suureen lauantaihin.

Kristus nousi kuolleista! Totisesti nousi!

Pääsiäisyön aamupalveluksesta pääsiäisen päätösjuhlaan ortodoksit tervehtivät toisiaan pääsiäistervehdyksellä, eri kielillä.

Kristus syntyy, kiittäkää!

Joulutervehdys. Tulee joulukanonin ensimmäisistä sanoista.

Anna minulle syntiselle anteeksi. Jumala antakoon meille anteeksi.

Sovintosunnuntaina anteeksipyynnöt

Rauha sinulle. Niin myös sinun hengellesi.

Tätä liturgista tervehdystä käytetään lähinnä jumalanpalveluksissa papin ja kirkkokansan välillä. Rauhan toivotus on kuitenkin myös ikivanha juutalaiskristillinen tervehdys.

Sekä juutalaiset, että muslimit tervehtivät toisiaan rauhantoivotuksella:
Rauha kanssasi. – Myös sinun kanssasi.

Shalom aleichem. – Aleichem shalom. (hepr.)
Salam aleikum. – Wa-aleikumu salam. (arab.)

Kuva: Flickr/ Lawrence OP

Juudas kavalsi Kristuksen suudelmalla.

Muita tervehdyksiä

- Rakkaat veljet ja sisaret Kristuksessa (esim. puheenvuoron alussa)
- Veljesi/sisaresi Kristuksessa (esim. allekirjoituksessa)
- Siunaa, isä (papilta siunausta pyydettäessä tai puhuteltaessa formaalisti)
- Esipaimen, siunaa (piispalta siunausta pyydettäessä tai formaalisti puhuteltaessa)

Päivämäärän sijaan ortodoksi voi kirjata aikamääreeksi kyseisenä päivänä vietetyn juhlan, esim. ”*Apostolien Pietarin ja Paavalin pyhän muiston päivänä*”.

Ortodoksisia tervehdyksiä – Ortodoksi.net

Täydennä siunauksen pyytämisestä kertova teksti